

Số: 17/CV-VASEP

Tp. Hồ Chí Minh, ngày 06 tháng 02 năm 2026

V/v: góp ý dự thảo Nghị định thay thế Nghị định
số 38/2024/NĐ-CP

**Kính gửi: - Bộ Nông nghiệp và Môi trường;
- Cục Thủy sản và Kiểm ngư**

Phúc đáp công văn số 1198/BNNMT-TSKN ngày 04/02/2026 của Bộ Nông nghiệp và Môi trường về việc lấy ý kiến góp ý dự thảo Nghị định thay thế Nghị định số 38/2024/NĐ-CP ngày 05/4/2024 quy định xử phạt vi phạm hành chính trong lĩnh vực thủy sản (sau đây gọi tắt là dự thảo Nghị định), trên cơ sở tổng hợp ý kiến góp ý từ các doanh nghiệp (DN) hội viên, Hiệp hội Chế biến và Xuất khẩu Thủy sản Việt Nam (VASEP) xin có một số ý kiến góp ý và đề xuất, cụ thể như sau:

I. ĐỀ XUẤT-KIẾN NGHỊ QUAN TRỌNG:

VASEP và cộng đồng doanh nghiệp hoàn toàn ủng hộ chủ trương quyết liệt của Chính phủ và Bộ Nông nghiệp và Môi trường trong việc hoàn thiện khung pháp lý để chống khai thác IUU, tuân thủ yêu cầu về truy xuất nguồn gốc, hướng tới gỡ "Thẻ vàng" của EC. Tuy nhiên, qua nghiên cứu Dự thảo, Hiệp hội nhận thấy một số quy định về chế tài xử phạt và biện pháp khắc phục hậu quả, đặc biệt là tại **Điều 44** "*Vi phạm quy định về nhập khẩu, xuất khẩu, tạm nhập, tái xuất, chuyển khẩu, quá cảnh đối với thủy sản*" đang quá nghiêm khắc vượt quá mức cần thiết để răn đe, giáo dục và có nguy cơ đẩy DN vào tình trạng phá sản hoặc đình trệ sản xuất do những lỗi vi phạm mang tính hành chính hoặc khách quan.

Cụ thể, tại điểm b khoản 6 Điều 44 của Dự thảo quy định: "*Đình chỉ hoạt động xuất khẩu từ 06 tháng đến 12 tháng vào thị trường có yêu cầu đối với hành vi vi phạm quy định tại điểm a khoản 3, khoản 4 và khoản 5 Điều này*" áp dụng cho hành vi nhập khẩu trái phép, nhập khẩu/xuất khẩu thủy sản nguồn gốc IUU, xuất khẩu loài thủy sản không đáp ứng điều kiện trong Danh mục loài thủy sản xuất khẩu có điều kiện.

Hiệp hội VASEP và các doanh nghiệp hội viên đánh giá quy định này là một quan ngại lớn, có thể gây đình trệ sản xuất, dẫn đến phá sản nếu DN nào bị dính xử phạt ở mức này. Vì vậy, Hiệp hội đề nghị Bộ Nông nghiệp và Môi trường xem xét hủy bỏ hình thức xử phạt bổ sung "*Đình chỉ hoạt động xuất khẩu*" tại Mục b Khoản 6 Điều 44, chỉ áp dụng hình thức phạt tiền ở mức cao và tịch thu lô hàng vi phạm đối với các lô hàng đã được **khẳng định chắc chắn là nguồn gốc IUU**.

Lý do:

1. Về thực tiễn:

- Hình thức xử phạt này quá nghiêm khắc so với lỗi vi phạm hành chính, mang tính trừng phạt hơn là răn đe, giáo dục, dễ dẫn đến nguy cơ khiến DN phá sản khi chỉ cần dừng XK trong 1 -2 tháng đã có thể khiến DN mất khách hàng đứt gãy chuỗi cung ứng và mất

thị trường vĩnh viễn vào tay đối thủ cạnh tranh. Việc đình chỉ xuất khẩu tới 6-12 tháng đồng nghĩa với việc doanh nghiệp phải đóng cửa, đồng thời ảnh hưởng đến đời sống, sinh kế của hàng trăm, hàng ngàn người lao động của doanh nghiệp và chuỗi cung ứng liên quan.

- Doanh nghiệp nhập khẩu nguyên liệu, vật liệu đều phải phụ thuộc hoàn toàn vào hồ sơ do đối tác nước ngoài cung cấp. Tại thời điểm nhập khẩu, doanh nghiệp chỉ có thể kiểm tra tính đầy đủ, hợp lệ của giấy tờ (*C/C, tuyên bố của thuyền trưởng, ...*) chứ không có đủ công cụ (như quyền truy cập dữ liệu VMS, nhật ký khai thác, ... thời gian thực của tàu cá nước ngoài) để xác minh thông tin hồ sơ là chính xác hoàn toàn. Điều này khiến doanh nghiệp dễ vướng vi phạm do lỗi vô ý trong khai báo, cung cấp hồ sơ (vốn rất phức tạp, dễ xảy ra sai lỗi như hồ sơ truy xuất nguồn gốc). Nếu hồ sơ có sai sót nhỏ (lỗi đánh máy, sai mã số, ...) và bị coi là *"không đúng với nội dung hồ sơ đã khai báo"*, *"không đáp ứng yêu cầu"*, thì DN đã bị tịch thu/tái xuất toàn bộ lô hàng (trị giá hàng tỷ đến hàng trăm tỷ đồng), đình chỉ hoạt động từ 6-12 tháng trong khi sai lỗi nhiều khi không do DN cố ý vi phạm.

2. Về định hướng, chủ trương của Đảng và Nhà nước:

- Theo Điểm 2.3 Phần III của Nghị quyết 68/NQ-TW ngày 4/5/2025 của Bộ Chính trị về phát triển kinh tế tư nhân đã nêu rõ *"Tuân thủ nguyên tắc phân định rõ trách nhiệm hình sự với hành chính, dân sự; giữa pháp nhân và cá nhân trong xử lý vi phạm"* với định hướng không hình sự hóa quan hệ hành chính, dân sự để tránh tạo tâm lý bất an cho doanh nghiệp, người dân trong quá trình sản xuất, kinh doanh. Các hành vi vi phạm tại khoản 3, 4, 5 của Điều 44 (như sai sót về thông tin khai báo, hồ sơ không đúng nội dung, ...) nhiều trường hợp chỉ là lỗi hành chính hoặc lỗi vô ý trong quá trình quản lý hồ sơ phức tạp khi nguyên liệu sản xuất của một lô hàng có thể đến từ hàng chục tàu khác nhau ở nhiều địa phương khác nhau. Việc áp dụng chế tài đình chỉ hoạt động trong một thời gian dài như trên là không tương xứng với sai lỗi vi phạm.
- Việc hủy bỏ các quy định về đình chỉ XK cũng tạo điều kiện để doanh nghiệp khắc phục sai lỗi, tiếp tục phát triển, qua đó góp phần thúc đẩy tăng trưởng kinh tế đạt mục tiêu tăng trưởng GDP bình quân giai đoạn 2026-2030 đạt từ 10%/năm trở lên như Nghị quyết Đại hội XIV của Đảng đã đề ra.

II. GÓP Ý CHI TIẾT DỰ THẢO:

Stt	Điều khoản của dự thảo	Đề xuất sửa đổi/bổ sung	Lý do
1	Khoản 9 Điều 5 và Khoản 2 Điều 30 của Dự thảo quy định: <i>"Điều 5. Quy định về mức phạt tiền, thẩm quyền phạt tiền và áp dụng xử phạt vi phạm hành chính</i> <i>9. Trường hợp tàu cá mất kết nối tín hiệu giám sát hành trình nhiều</i>	<i>Đề xuất:</i> Bổ sung quy định miễn trừ xử phạt khi hệ thống mạng/phần mềm gặp sự cố.	Hạ tầng mạng trên biển còn hạn chế. Trong điều kiện môi trường biển khắc nghiệt có thể dẫn đến mạng hay phần mềm của thiết bị gặp sự cố. Đây là các sự cố bất khả thi. Quy định phạt tiền với mức

Stt	Điều khoản của dự thảo	Đề xuất sửa đổi/bổ sung	Lý do
	<i>lần trong cùng một chuyến biển mà chủ tàu, thuyền trưởng không thực hiện đúng quy định báo cáo vị trí về bờ theo quy định thì xử phạt hành chính tương ứng với hành vi vi phạm quy định tại Nghị định này và áp dụng tình tiết tăng nặng vi phạm hành chính nhiều lần”</i> “Điều 30. Vi phạm quy định khai báo thông tin về hoạt động của tàu cá trên Hệ thống truy xuất nguồn gốc khai thác thủy sản điện tử <i>1. Phạt tiền đối với thuyền trưởng tàu cá có hành vi sử dụng tàu cá không thực hiện không khai báo sản lượng khai thác, sản lượng chuyển tải trên hệ thống truy xuất nguồn gốc thủy sản khai thác điện tử ...</i> <i>2. Phạt tiền từ 20.000.000 đồng đến 30.000.000 đồng đối với tổ chức, cá nhân có hành vi thu mua, chế biến không thực hiện khai báo sản lượng trên hệ thống truy xuất nguồn gốc thủy sản khai thác điện tử”</i>		phạt cao mà chưa phân định rõ do lỗi cố ý hay vô ý là chưa phù hợp, chưa thỏa đáng với thực tế hoạt động của tàu cá.
2	Điểm a Khoản 8 và Khoản 11 Điều 37 của Dự thảo quy định: “Điều 37. Vi phạm quy định về thiết bị thông tin liên lạc, thiết bị giám sát hành trình trên tàu cá: <i>8. Phạt tiền từ 300.000.000 đồng đến 500.000.000 đồng đối với chủ tàu vi phạm một trong các hành vi sau:</i> <i>a) Không duy trì việc truyền thông tin từ thiết bị giám sát hành trình trên tàu cá về hệ thống giám sát tàu cá theo quy định khi tàu cá trên biển hoặc đảo (nơi không có cảng cá) đối với tàu cá có chiều dài lớn nhất từ 24 mét trở lên</i> <i>11. Hình thức xử phạt bổ sung:</i> <i>a) Tước quyền sử dụng văn bằng, chứng chỉ thuyền trưởng tàu cá từ 12 tháng đến 24 tháng đối với hành vi vi phạm quy định tại các khoản</i>	Đề xuất: bổ sung quy định: <u>“Vi phạm quy định về thiết bị thông tin liên lạc, VMS từ trường hợp bất khả kháng do lỗi kỹ thuật (sự cố thiết bị, vệ tinh hoặc thiên tai đã được báo cáo và xác nhận)”</u>.	Thiết bị VMS hoạt động trong môi trường biển khắc nghiệt, có thể dẫn đến việc mất tín hiệu do lỗi kỹ thuật hoặc do thiên tai trên biển, không phải sai lỗi do cố tình. Mức phạt tiền quá lớn (lên tới 500 triệu đồng) cộng với tước bằng thuyền trưởng tới 2 năm mà chưa phân định rõ lỗi cố ý hay vô ý là chưa phù hợp, chưa thỏa đáng với thực tế hoạt động của tàu cá.

Stt	Điều khoản của dự thảo	Đề xuất sửa đổi/bổ sung	Lý do
	3, 5, 6, 8 và 9 Điều này. b) Trước quyền sử dụng giấy phép khai thác thủy sản từ 12 tháng đến 24 tháng đối với hành vi vi phạm quy định tại khoản 5, 6, 8 và 9 Điều này.”		
3	Mục a Khoản 1, Mục a 4 của Điều 40 của Dự thảo quy định: “Điều 40. Vi phạm quy định về xuất, nhập khẩu tàu cá 1. Phạt tiền từ 50.000.000 đồng đến 100.000.000 đồng đối với một trong các hành vi sau: a) Nhập khẩu tàu cá có đặc điểm, thông số kỹ thuật không đúng với giấy phép nhập khẩu, ... 4. Biện pháp khắc phục hậu quả: a) Buộc tái xuất tàu cá nhập khẩu, trường hợp không thể tái xuất tàu cá thì buộc chuyển đổi mục đích sử dụng tàu cá hoặc phá dỡ tàu cá hoặc đánh đắm tàu cá đối với hành vi vi phạm quy định tại điểm a khoản 1 Điều này.”	Đề xuất: sửa đổi Dự thảo theo hướng: Nếu thông số kỹ thuật thực tế sai lệch không làm thay đổi tính năng, công dụng chính hoặc vẫn đảm bảo an toàn kỹ thuật và sai phạm xảy ra không phải là cố ý, thì cho phép xử phạt vi phạm hành chính (phạt tiền) và yêu cầu điều chỉnh giấy phép /đăng kiểm lại thay vì buộc tái xuất/tiêu hủy.	Tàu cá là tài sản rất lớn. Việc sai lệch thông số đôi khi do cách đo đạc hoặc sai sót trong hồ sơ đăng kiểm của nước ngoài, không phải sai lỗi cố ý. Quy định cứng nhắc “Buộc tái xuất/Phá dỡ” gây tổn thất lớn đến tài sản của DN/ngư dân, dẫn đến DN/ngư dân thiệt hại lớn, phá sản, trong khi đây không phải là sai lỗi cố ý của doanh nghiệp/ngư dân và tàu vẫn có thể sử dụng an toàn và hợp pháp sau khi hiệu chỉnh hồ sơ hoặc đăng kiểm lại
4	Khoản 2, 3, 6 của Điều 44 của Dự thảo quy định: “Điều 44. Vi phạm quy định về nhập khẩu, xuất khẩu, tạm nhập, tái xuất... thủy sản 2. Phạt tiền từ 30.000.000 đồng đến 50.000.000 đồng đối với một trong các hành vi sau: a) Không thực hiện khai báo hoặc gửi thông tin không đúng theo quy định đối với thủy sản nhập khẩu có nguồn gốc từ khai thác được vận chuyển bằng tàu công ten nơ; 3. Phạt tiền từ 50.000.000 đồng đến 70.000.000 đồng đối với một trong các hành vi sau: a) Nhập khẩu thủy sản không đúng với nội dung hồ sơ đã khai báo nhập khẩu;	Đề xuất: 1. Hủy bỏ hình thức xử phạt bổ sung “Đình chỉ hoạt động xuất khẩu” tại Mục b Khoản 6 Điều 44. 2. Cần bổ sung yếu tố lỗi “Cố ý” vào cấu thành hành vi khi quy định xử phạt, chỉ xử phạt vi phạm đối với các lô hàng đã được khẳng định chắc chắn là nguồn gốc IUU hoặc cố tình không tuân thủ quy định	1. Lý do như đã nêu tại phần I của công văn 2. Quy định xử phạt với mức phạt cao mà chưa phân định rõ do lỗi cố ý hay do khách quan là chưa phù hợp, chưa thỏa đáng: Doanh nghiệp chế biến mua nguyên liệu từ hàng trăm tàu cá/nậu vừa. Tại thời điểm mua, họ chỉ có thể kiểm tra giấy tờ hiện có (Tuyên bố của thuyền trưởng, Biên bản bốc dỡ, ...). Họ không có công cụ (như quyền truy cập VMS theo thời gian thực) để biết tàu đó có vừa vi phạm vùng biển cấm hay không dẫn đến oan

Stt	Điều khoản của dự thảo	Đề xuất sửa đổi/bổ sung	Lý do
	6. Hình thức xử phạt bổ sung: a) Tịch thu lô hàng đối với hành vi vi phạm quy định tại điểm a khoản 3, khoản 4 và khoản 5 Điều này; b) Đình chỉ hoạt động xuất khẩu từ 06 tháng đến 12 tháng vào thị trường có yêu cầu đối với hành vi vi phạm quy định tại điểm a khoản 3, khoản 4 và khoản 5 Điều này.”		sai cho doanh nghiệp.

Hiệp hội và cộng đồng doanh nghiệp thủy sản kính đề nghị Cục Thủy sản và Kiểm ngư và Ban soạn thảo xem xét tiếp thu các góp ý nêu trên để Dự thảo Nghị định khi ban hành vừa đảm bảo mục tiêu quản lý, phù hợp với các văn bản pháp lý hiện hành, vừa hỗ trợ doanh nghiệp phát triển bền vững và nâng cao năng lực cạnh tranh quốc gia.

Trân trọng cảm ơn và kính chào./

Nơi nhận:

- Như trên;
- Hội đồng TV CC TTHC;
- Ban Thường vụ HH;
- BCH và BKT HH;
- VPĐD HH tại Hà Nội;
- Lưu VP HH.

**TUQ. CHỦ TỊCH HIỆP HỘI
TỔNG THƯ KÝ**

Nguyễn Hoài Nam